

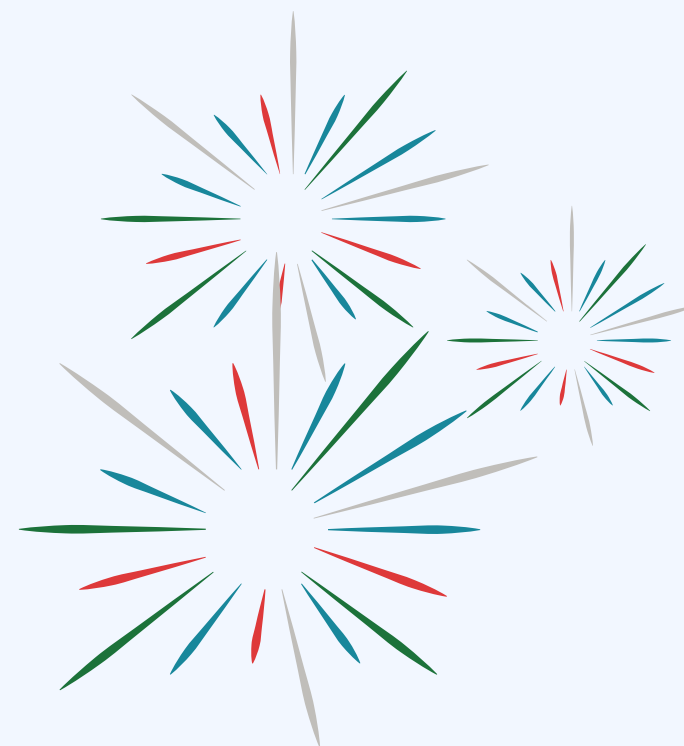
TARBIYA

8-SINF

1-2-MAVZU: IFTIXORIMSAN - JANNATMAKON O'ZBEKISTON!

1. Quyida berilgan rasmlar asosida bugungi kun yoshlari jamiyatning faol a'zosi ekanligini izohlang.

2. Ajdodlardan qolgan ma'naviy meros qachon hayotimizning mazmun-mohiyatiga aylanadi?

3. «Dunyoni bilimli yoshlar egallaydi!» deganda, Siz nimani tushunasiz? Fikringizni asoslang.

4. Mazkur suratlardagi tengdoshlaringiz va aka-opalaringiz xalqaro fan olimpiadalari hamda sportning turli yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan musobaqalarda shohsupaning eng yuqori pog'onasini egallashgan. Bunda ularga qanday fazilatlar yetakchilik qilgan, deb o'ylaysiz?

Vatan – inson eng ko‘p o‘ylaydigan, so‘zlaydigan, kuylaydigan mavzu. Eng yuksak jasoratlar sababi – Vatan. Ajdodlarimiz Vatan deb jondan kechganlar. Ularning jasorati doim qalbimizda. Yurtimizda ular abadiy xotirlanadi, qadrlanadi. Hozirda ham bunday insonlar ko‘plab topiladi.

Inson tug‘ilgach, asta-sekinlik bilan ulg‘ayadi, o‘zini o‘zga o‘lkalarda emas, faqat kindik qoni tomgan o‘z Vatanida kerakligini, uning bir bo‘lagi ekanligini his qilib boradi. Vatanini o‘z onasidek yaxshi ko‘radi, qadrlaydi. Vatan so‘ziga Ona so‘zining qo‘shilishi ham balki shundandir?!

1-ijodiy faoliyat

Bir donishmanddan so‘rashibdi: – Haqiqiy vatanparvar kim? Donishmand shunday javob beribdi: – Vatan qudrati, el-yurt ravnaqi, yosh avlod kamoloti yo‘lida shaxsiy daxldorlikni his etgan va bu jarayonlarda faol bo‘lgan inson.

1. Donishmand nima uchun shaxsiy daxldorlikni his etishni vatanparvarlikka bog‘lab tushuntirmoqda. **Fikringizni asoslang.**

Abdulla Avloniy o‘z asarlari orqali vatanparvarlik, insonparvarlik g‘oyalarini ilgari surib, yoshlarni Vatanga, xalqqa sadoqatli qilib kamol toptirishga undagan.

2. “O‘zi vatanparvar bo‘lgan inson boshqalarni ham shunday ezgu maqsad sari yashashga undaydi va buni jamiyat oldidagi asosiy burchi deb biladi”, -degan fikrni Abdulla Avloniy faoliyati bilan bog‘lab tushuntiring.

Mulohaza uchun

Bir kuni bir donishmand shogirdlariga «Vatanni sevmiq imondandir» deb aytibdi. Undan «Qaysi Vatanni?» deb soʻrashibdi. «Ezgu amal qiluvchi insonlarning Vatani jannat», – deb javob beribdi donishmand. «Jannat qayerda?» – deb yana soʻrashibdi. «Jannat onalar oyogʻi ostida» debdi donishmand. «Unga qanday erishiladi?» deb yana savol berishibdi shogirdlar. «Onaning roziligi bilan erishiladi», deb javob beribdi donishmand. Shuning uchun ham Vatan onaga qiyos qilinadi. Vatanni sevish va uni koʻz qorachigʻidek ardoqlash unga munosib farzand boʻlishni anglatadi

2-ijodiy faoliyat

1. Vatanparvar ajdodlarimiz haqida qanday badiiy asarlar o'qigansiz?
2. Zamonamiz qahramonlari deb kimlarni bilasiz?
3. Vatanparvar bo'lish uchun bugungi kunda qanday sa'y-harakatlarni amalga oshirish kerak deb o'ylaysiz?

Bilasizmi?

Yurtni sevish ajdodlarimiz ma'naviyatidan mustahkam o'rin olgan tuyg'udir. Zero, Vatanga muhabbat tuyg'usi muqaddasdir. Qadimdan otabobolarimiz Vatan, millat manfaati, or-nomusi, qadr-qimmatini har narsadan ustun qo'yib, Vatanga muhabbat, elga hurmat, sadoqatni muqaddas tuyg'u deb bilganlar. Shu tuyg'uga ega bo'lgan inson el-yurt ehtiromiga sazovordir. Bunday insonni dunyo taniydi. Ajdodlardan qolgan ma'naviy meros biz avlodlarga omonat hisoblanadi. Ma'naviy merosimiz xazinasidagi ko'plab durdona asarlar xalqimizga xos bo'lgan ezgu fazilatlar, ezgu xislatlarni mujassam etgan o'lmas boylikdir. Ulardan to'g'ri va oqilona foydalanishning samarasini inson voyaga yetgan sari anglab yetib boraveradi. Chunki ularda yurt qadri, inson fazilati va faqat ezgu ishlar bilan umr kechirish aytib o'tilgan.

Tarbiya qancha mukammal bo'lsa, xalq shuncha baxtli yashaydi, deydi donishmandlar. Tarbiya mukammal bo'lishi uchun esa bu masalada bo'shliq paydo bo'lishiga mutlaqo yo'l qo'yib bo'lmaydi.

SHAVKAT MIRZIYOYEV

3-ijodiy faoliyat

Prezidentimizning yuqorida berilgan «bo'shliq paydo bo'lishiga mutlaqo yo'l qo'yib bo'lmaydi», deganda qanday bo'shliq nazarda tutilgan?

1-bosqich: Bo'shliq haqida 5 ta fikr asosida jadvalni to'ldiring. Vaqt 3 daqiqa.

Bo'shliq	Uni keltirib chiqargan sabablar	Bartaraf etish yo'llari

2-bosqich: Yozgan fikringizni partadosh o'rtog'ingizga ko'rsating. Fikrlaringizni umumlashtiring va 5 ta fikrni qoldiring. Vaqt 2 daqiqa.

3-bosqich: Kichik guruhlarga bo'linib, har bir guruhdagilar 5 ta asosiy fikrni ajratib olsin.

4-bosqich: Birinchi bo'lib vazifani bajarib bo'lgan guruh o'z fikrlarini o'qib beradi. Qolgan guruhlar umumiy bo'lgan fikrlarni ajratsin va 5 ta asosiy fikrni aniqlasin.

5-bosqich: Fikrlarni umumlashtiring.

O'ZBEKISTON HAQIDA NIMA BILASIZ?

1.O'zbekiston Yer yuzining qaysi qit'asida joylashgan?

2.O'zbekiston qit'asida joylashgan.

3.shahri O'zbekistonning poytaxtidir.

4.O'zbekistonning aholisi mln nafarni tashkil etadi.

5.O'zbekistonning pul birligi

6.O'zbekiston . . . davlatlari bilan chegaradosh.

Sharqda

G'arbda

Janubda

Shimolda

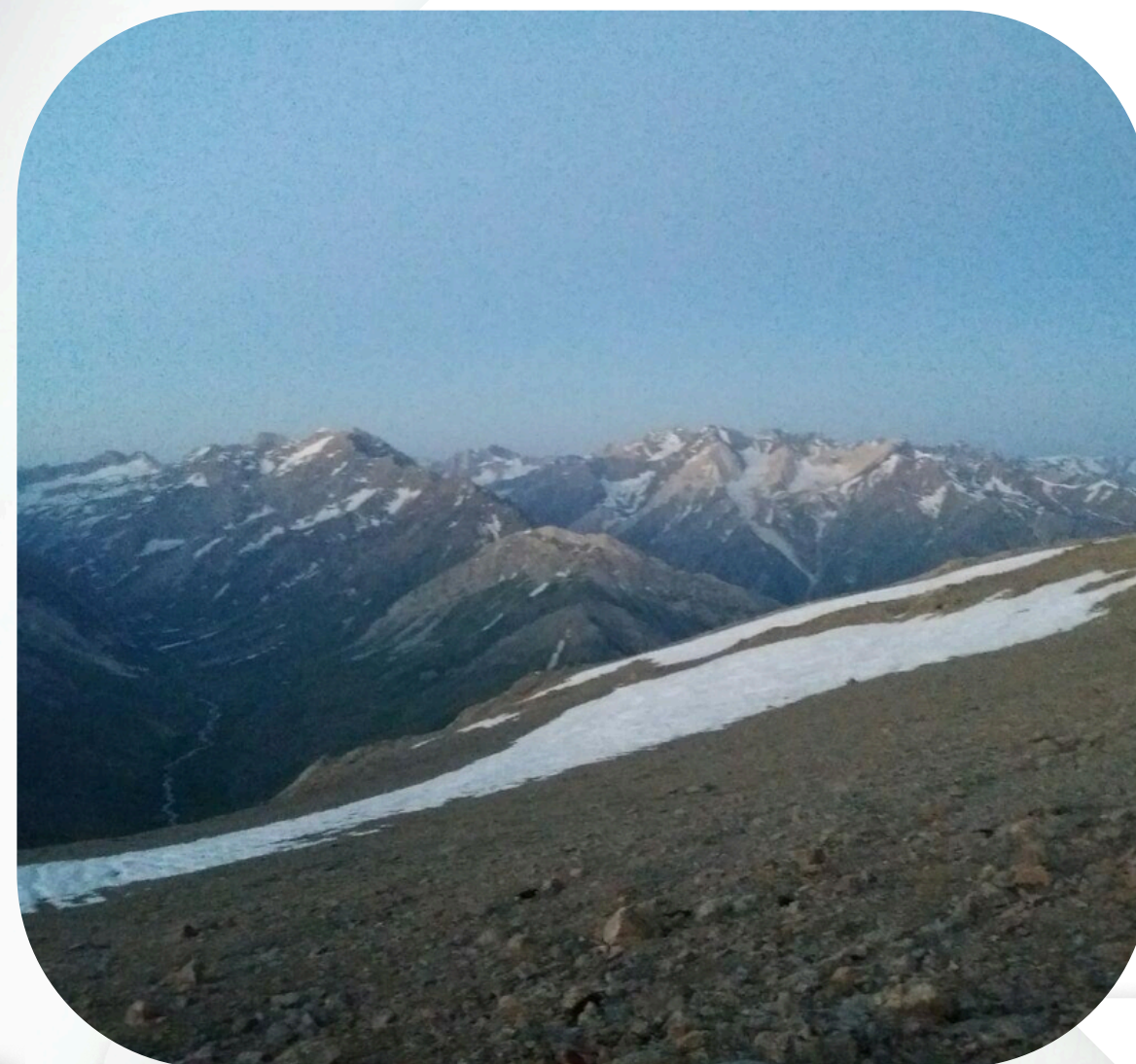
Davlat chegaralarining uzunligi

7. O'zbekistonda . . . daryolari bor.

Eng uzun daryo

Diyorimizdagi daryolar . . . hududlardan oqib o'tadi.

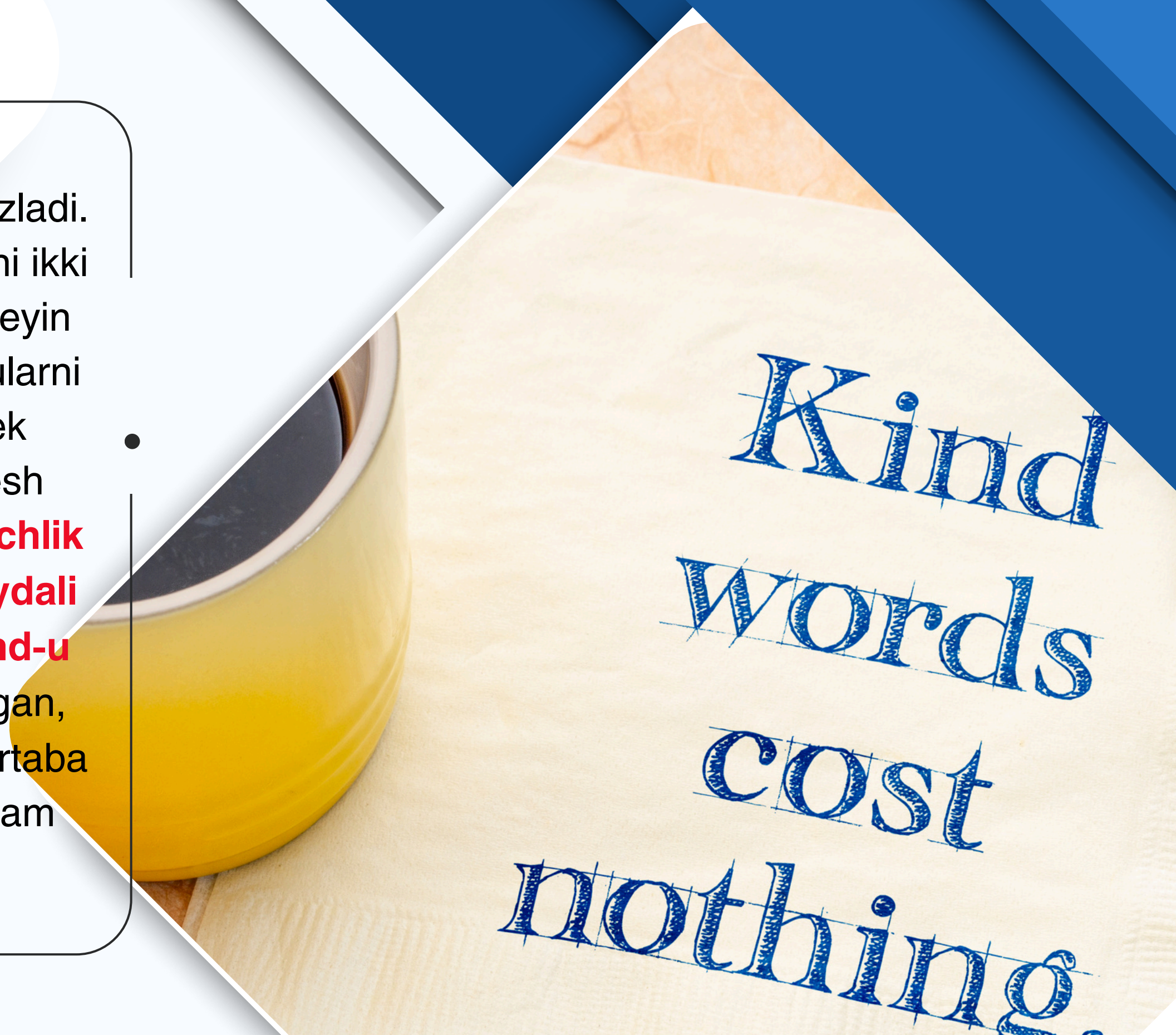

8.O'zbekistonda eng baland cho'qqi . . . deb nomlanadi. U dengiz sathidanbalandlikda.

MULOHAZA UCHUN

Odamzod umrining asosi

Bir fozil inson butun umr baxtli yashash sirlarini izladi. Barcha topganlarini qalin daftarga bitdi. So'ng uni ikki baravariga kamaytirdi. Bir fursatli tanaffusdan keyin yozganlarini yana shunchaga qisqartirdi. Oxiri, ularni bir varaqqa jam qildi. Baribir bo'lmadi, ko'pdek tuyulaverdi. Alal-oqibat baxtli hayot sirlarini besh iboraga jamladi. Ular quyidagilar edi: **Yurtda tinchlik va ravnaq, mustahkam e'tiqod va sog'liq, foydali kasb-hunar va bilim, totuv oila hamda farzand-u zurriyotlar kamoli.** Faqat ezgu amallarni o'ylagan, harakat qilgan va uni amalga oshirgan inson martaba topadi, xalq e'zozida bo'ladi, adolat va oqillik ham uning qalbidan o'rin oladi.

Kind
words
cost
nothing.

Kimki yurtni
sevmasa, u hech
kim va hech
nimani
sevmaydi.

Mahmud
Zamaxshariy

Darsdan ijobiy saboq chiqarib

1. O'z Vatani, oilasi, mahallasi uchun jonkuyar bo'lgan odamni qanday inson deb atash mumkin?
2. Fikringizni 10-betda berilgan suratlar asosida izohlang. Ushbu suratlarda ifodalangan tasvirlar sizda qanday fikr uyg'otdi?
3. 6-surat bilan qolgan suratlarning qanday bog'liqlik tomoni bor?